

Žáková D., Pokorná O., Zatočil T., Malík P., Ondrášek J.,
Černý J., Němec P.

Co lze očekávat u pacienta po operaci koarktace aorty ?

Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie Brno

Centrum komplexní péče o VSV v dospělosti Brno

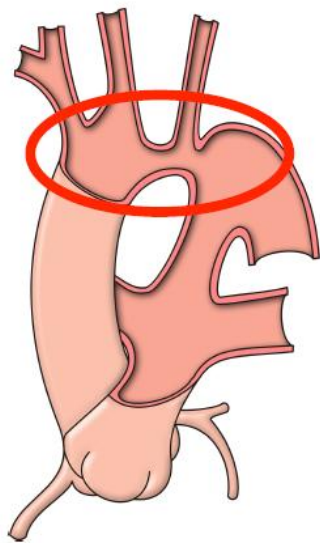
7.5.2018 Brno

Koarktace aorty (CoA) - epidemiologie

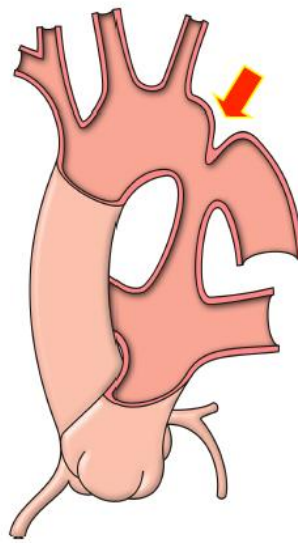
- 5-8 % všech VSV   Baumgartner H. et al – ESC guidelines for GUCH 2010
- Muži : ženy 2-5:1
- Diagnóza převážně stanovena v dětství

Morfologické typy CoA

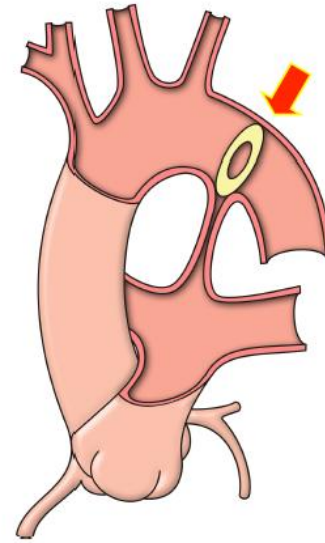
- Zúžení descendentní aorty v oblasti isthmusu lokální lištou vyklenující se ze zadní stěny aorty proti ústí duktů
- Tubulární hypoplazie
- Vzájemná koexistence jednotlivých typů u jednoho pacienta možná

TUBULAR HYPOPLASIA
(EXTENSIVE NARROWING)

DISCRETE WAIST
(INFOLDING OF WALL)

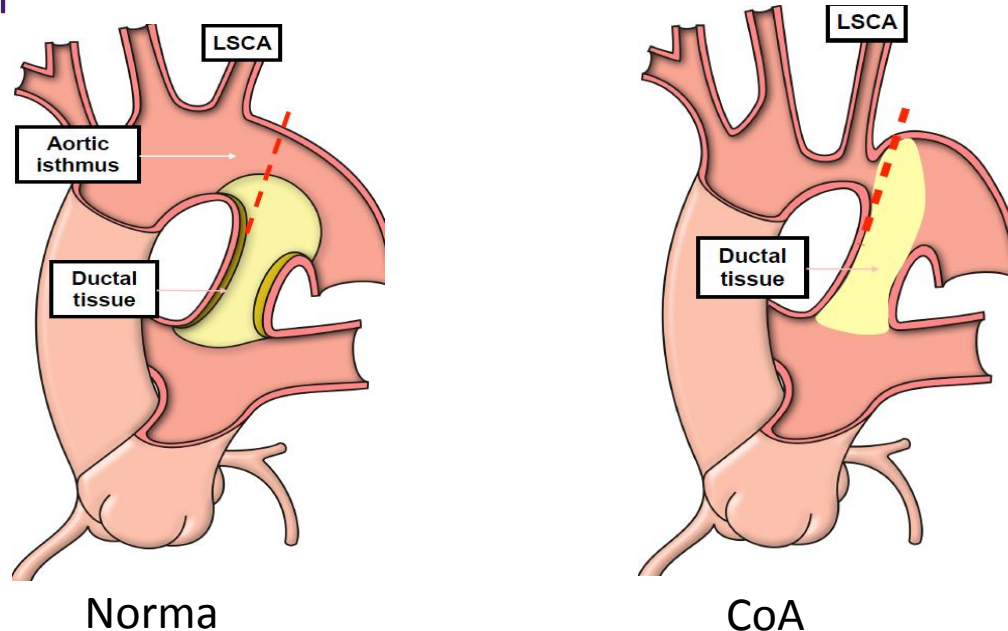

DIAPHRAGM
(INTIMAL SHELF)

A.Cook - Great Ormond Street Hospital London

Etiologie

- duktální teorie - rozšíření duktální tkáně do isthmusu a její konstriktice po narození

- hemodynamická teorie – abnormální redistribuce toku krve ve fetálním období s primárně sníženým výdejem LK (vliv přidružených levostranných obstrukčních vad)
- genetická – delece 22q11 (sy CATCH 22 – CoA + IAA)

Přidružené abnormality

- Izolovaná
- Komplexní koarktace - asociované léze (až 50%)
- Bikuspidní aortální chlopeň až v 85 %

Beekman RH et al 1990

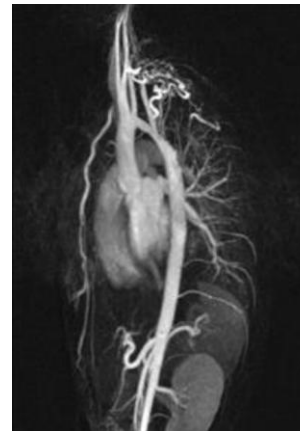
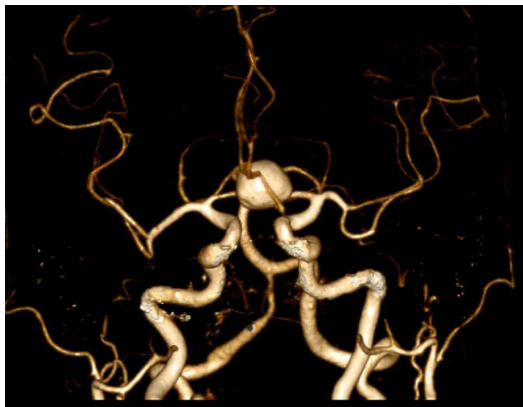
- Shone komplex = subvalvární, valvární, supravalvární stenóza aorty
mitrální stenóza při padákovité deformitě

- VSD muskulární/ perimembranózní
- Anomálie odstupu tepen aortálního oblouku
- Součást komplexních vad (TGA s VSD, DORV transpozičního typu, SV, HLHS)

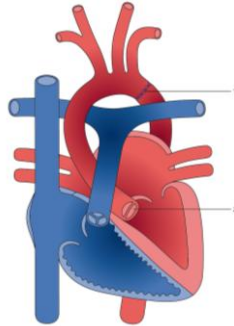
Přidružené abnormality

- Geneticky vázaná
Turnerův syndrom (CoA až u 35 %)
Williams- Beuren syndrom
- Tubulární hypoplazie aortálního oblouku
< 60% šíře asc.ao
- Gotický aortální oblouk
- Aneuryzmata Willisova okruhu (3-5 %)

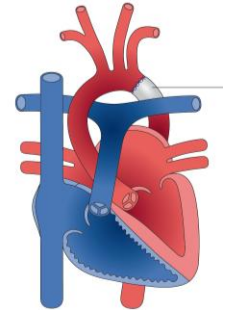

Nejčastější operační postupy u CoA

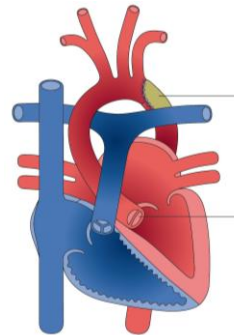
Resekce + anastomóza
end to end
(1945 C.Crafoord)

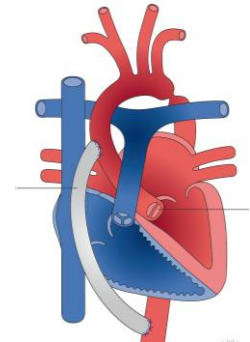
Resekce a náhrada
protézou

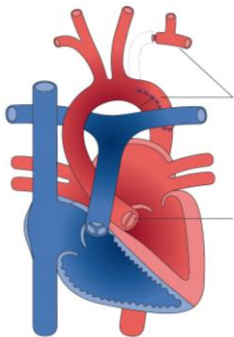
Plastika záplatou dle
Vosschultheho (1957)

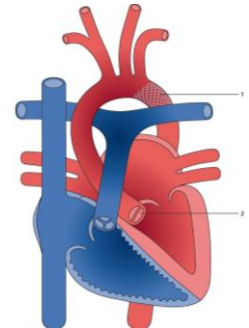
Extraanatomický
bypass

Plastika dle
Waldhausena (1966)

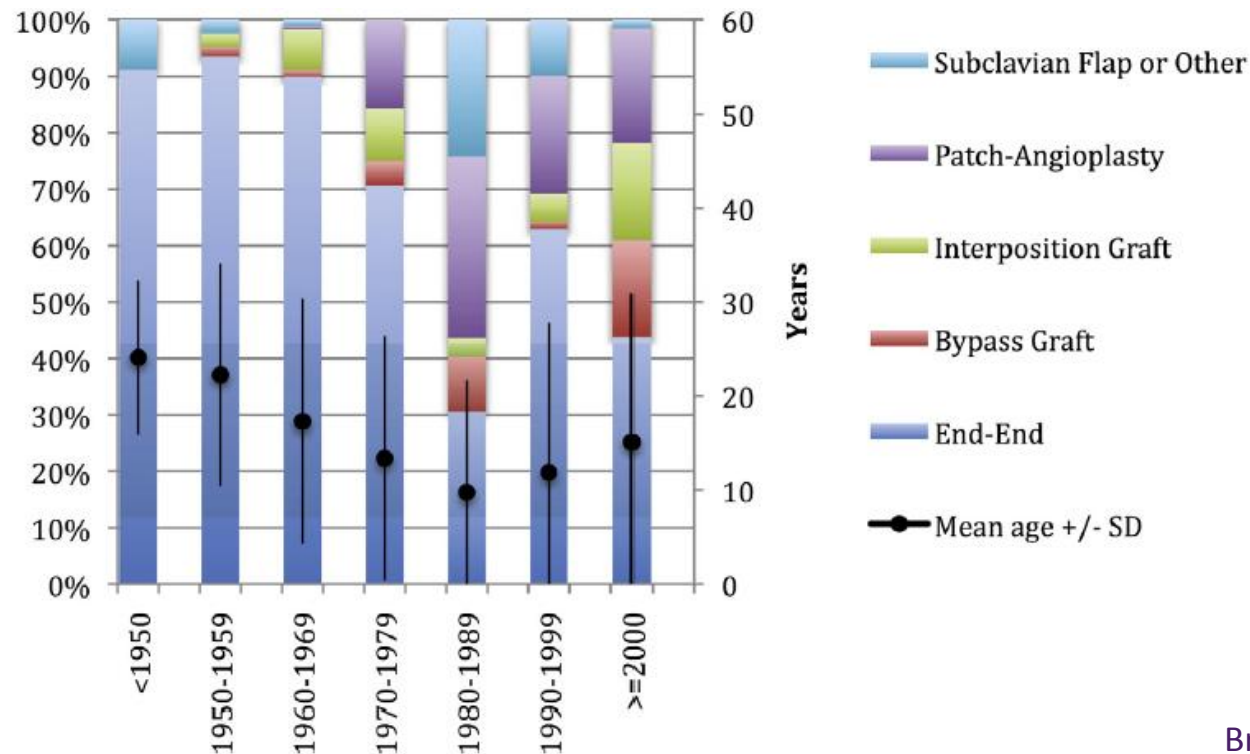

Implantace stentu

Dlouhodobé výsledky po operaci

- **819 pacientů** po operaci CoA v dětství v letech 1946-2005 (Mayo Clinic Rochester)
- Věk - medián 17,2 ± 13,6 let
- 83 % hypertenze před operací
- Časná mortalita 2,4 %
- Vývoj operačních postupů v průběhu let

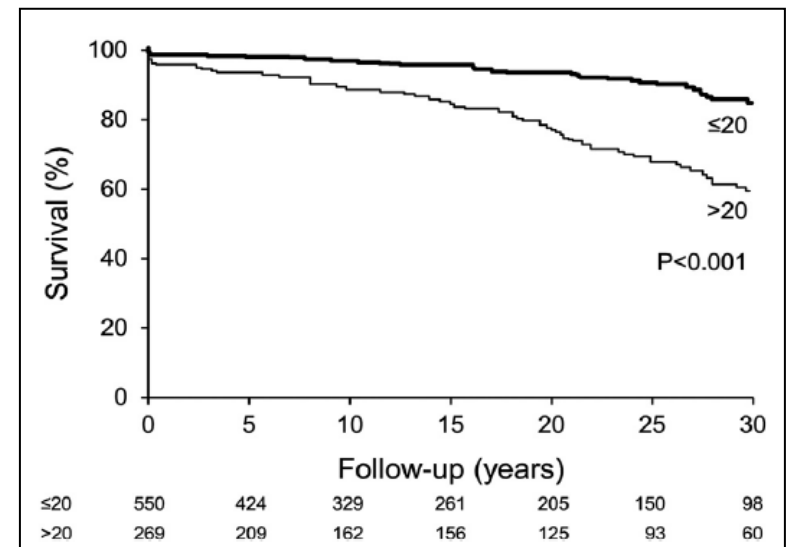
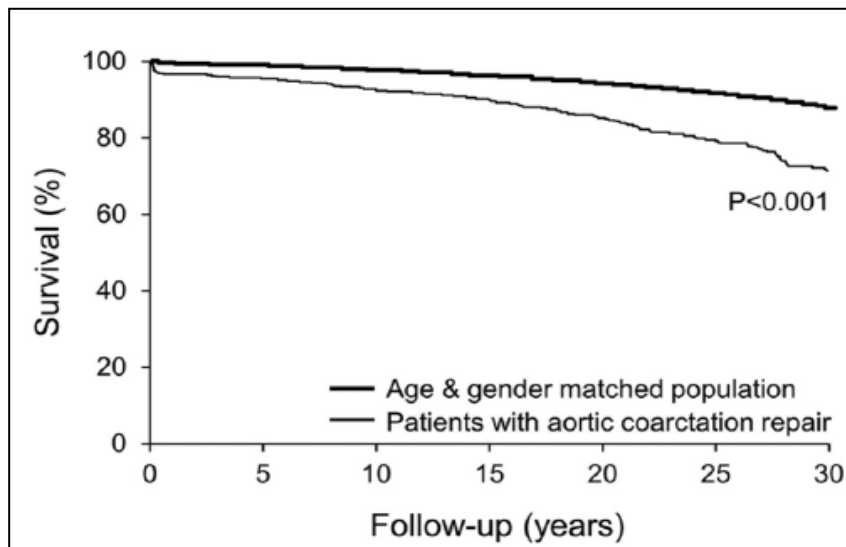

Brown et al JACC 2013

Dlouhodobé přežívání

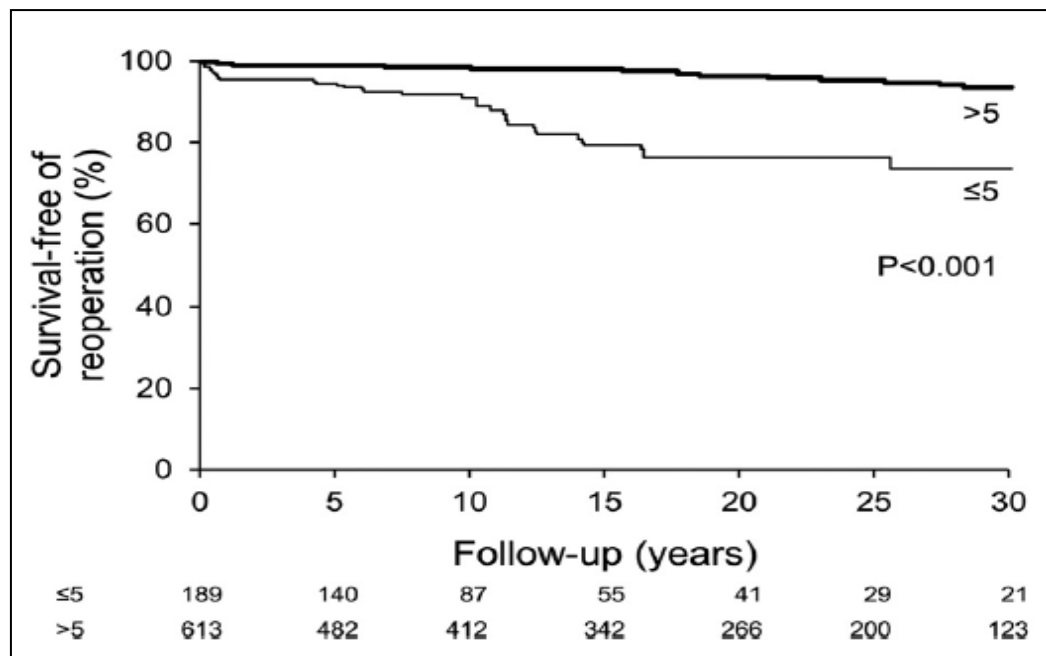
- Dlouhodobé přežívání 93,3 %, 86,4 % a 73,5 % po 10, 20 resp. 30 letech
- Nejsilnějším prediktorem přežívání je věk při operaci a přítomnost hypertenze

Brown et al JACC 2013

Reoperace a reintervence na descendentní aortě

- Bez reoperace/reintervence 96.7%, 92.2%, a 89.4% po 10, 20, a 30 letech
- Vyšší pravděpodobnost reoperace/reintervence při operaci < 5 let věku operace < 1 roku (31,3% po 30 letech)

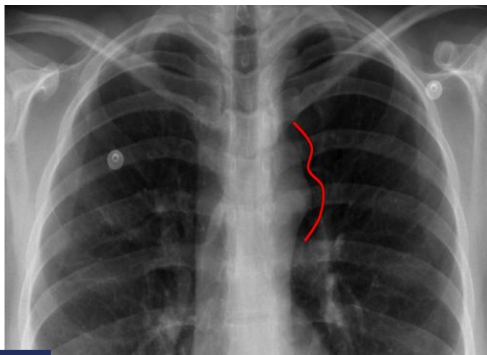
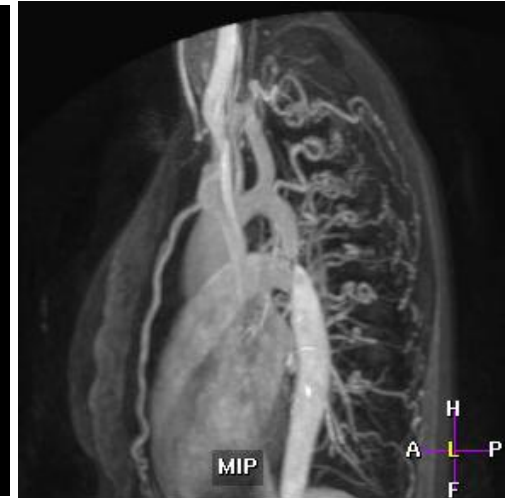
Brown et al JACC 2013

Co lze očekávat u pacienta po operaci CoA ?

- Rekoarktace
- Pseudoaneuryzma aorty
- Bikuspidní aortální chlopeč
- Hypertenze
- Disekce aorty
- Předčasná koronární ateroskleróza
- Endokarditida
- Cerebrovaskulární příhody, aneuryzmata Willisova okruhu

Vyšetřovací metody

- Klinické vyšetření
- Tlakový spád HKK-DKK
- TK Holter
- Zátěžová ergometrie
- ECHO
- MR
- CT
- Angiografie, katetrizace
- RTG srdce, plíce

MULTIMODALITNÍ PŘÍSTUP

Rekoarktace

- Prevalence - 3- 26 %

Williams WG et al J Thorac Cardiovasc Surg 1980

Therrien J et al JACC 2000

- Rizikové faktory

Nižší věk operace (< 1 roku), komplexní CoA

Waldman JD J Thorac Cardiovasc Surg 1983

Anastomoza end to end (až 65%)

Therrien J et al JACC 2000

Angioplastika bez stentingu

Hypoplazie aortálního oblouku

- Klinické důsledky

Hypertenze, progresse koronární aterosklerozy,
srdeční selhání

- Klinické vyšetření

Systolický cévní šelest při levém horním okraji sternu

Kontinuální šelest nad levou lopatkou a v mezižebří (kolaterály)

Oslabené či vymizelé pulsace na femorálních tepnách

Hypertenze

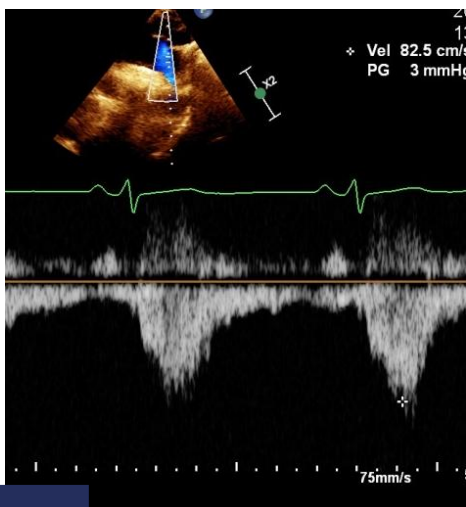
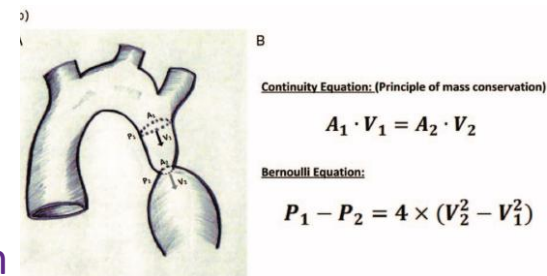
Rekoarktace - ECHO

- suprasternální přístup
- Morfologie aorty a odstupujících tepen oblouku, turbulentní toky
- Zvýšená masa svaloviny LK, porucha plnění Johnson MC et al. Am J Cardiol 1994
- PW/CW- měření korigovaného gradientu

nutno zohlednit prestenotickou rychlost

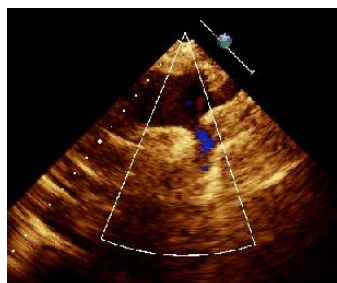
$$G \text{ korig.} = Gr \text{ CW} - Gr \text{ PW}$$

charakter křivky - pilovitý charakter křivky s dopředným (diastolic tail) = marker významnosti CoA

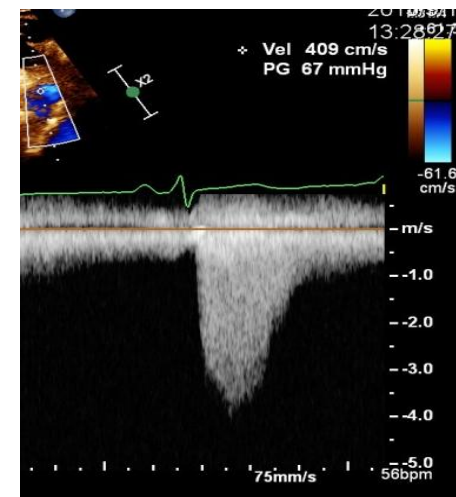

Gr korig.= 64 mmHg

PW

CW

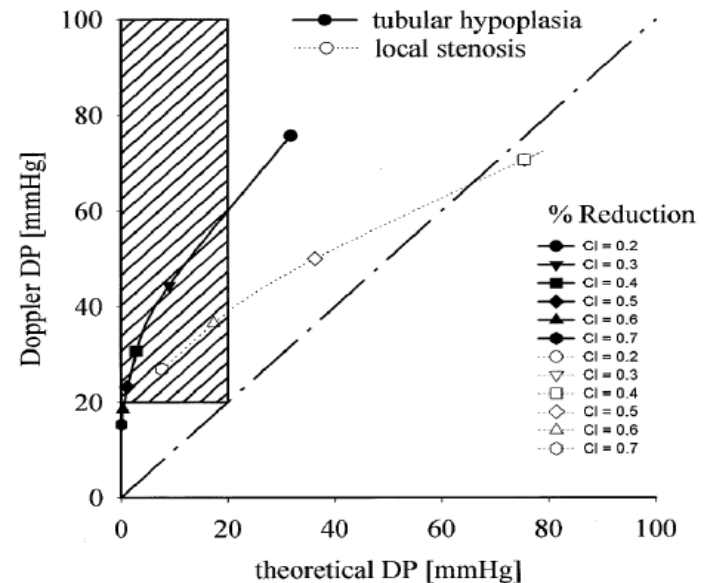
Chyby při hodnocení gradientu

▪ Nadhodnocení gradientu

- rigidní jizva
- dlouhé tubulární hypoplastické úseky – je přítomen systolický gradient ale chybí diastolický gradient
- ztráta elasticity aortální stěny (starší pac., přítomnost stentgraftu)
- aortální regurgitace

▪ Podhodnocení gradientu

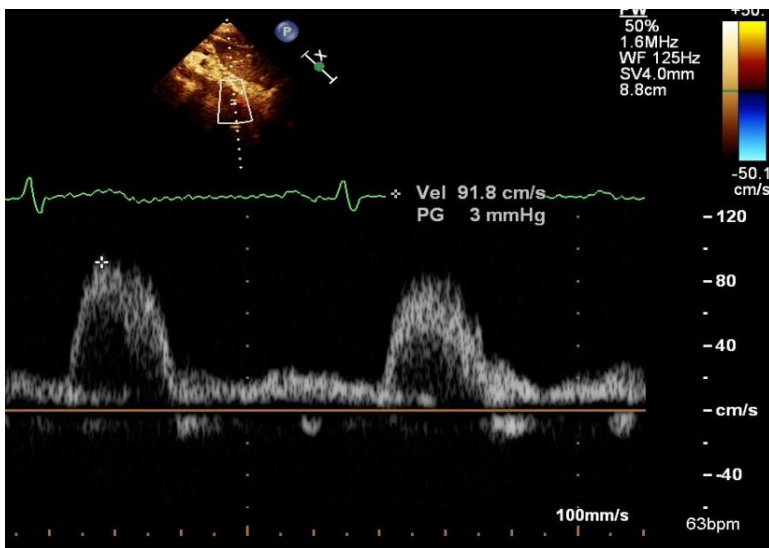
- kolaterály

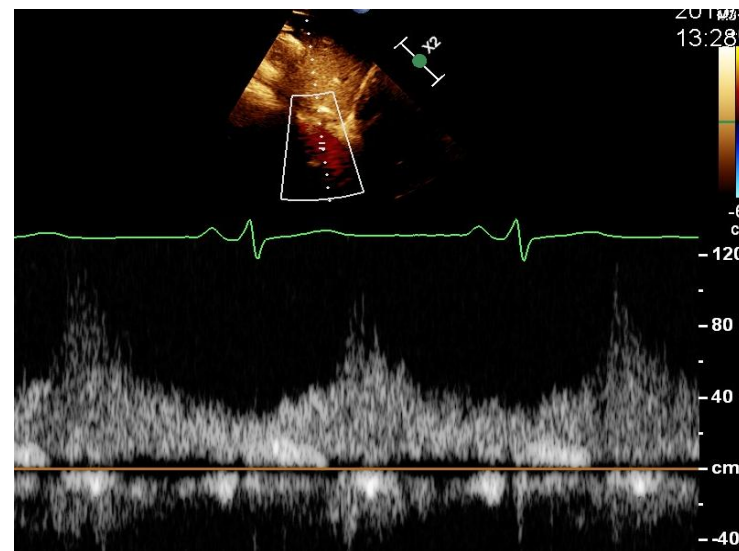
De Mey et al Journal of Biomechanics 2001

Rekoarktace - ECHO

- Subkostální přístup
  - PW hodnocení rychlosti a kvality toku v abdominální aortě
    - snížená rychlost
    - pilovitý dopředný tok v diastole
    - zachovaný pulsatilní tok a chybění diastolic tail = méně významná CoA

CoA nevýznamná

CoA významná

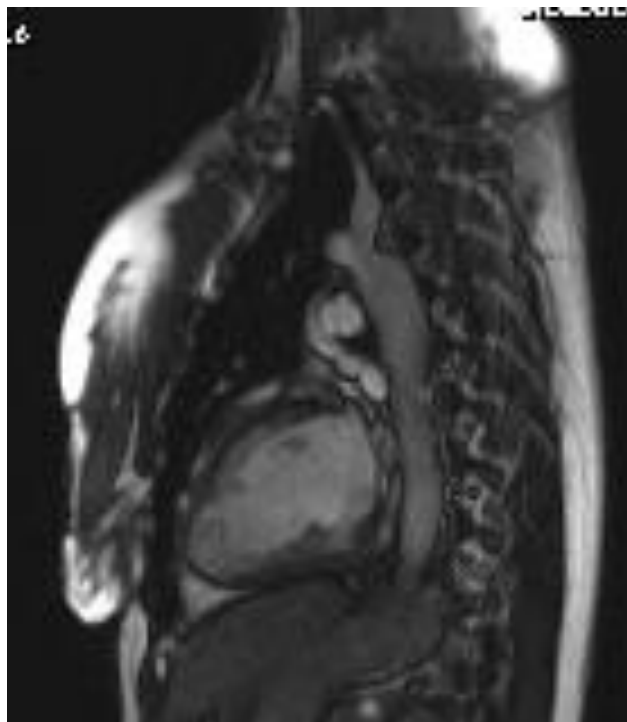
Tlakový spád HKK-DKK

- Měření TK na obou horních i dolních končetinách
- Gradient HHK/DKK – významný ≥ 20 mmHg
  - gradient = max. systolický tlak na PHK – max. systol. tlak na DKK
Měření tužkovým dopplerem u ležícího pacienta (a.tibialis post. , a.poplitea)
Podhodnocení v přítomnosti kolaterál

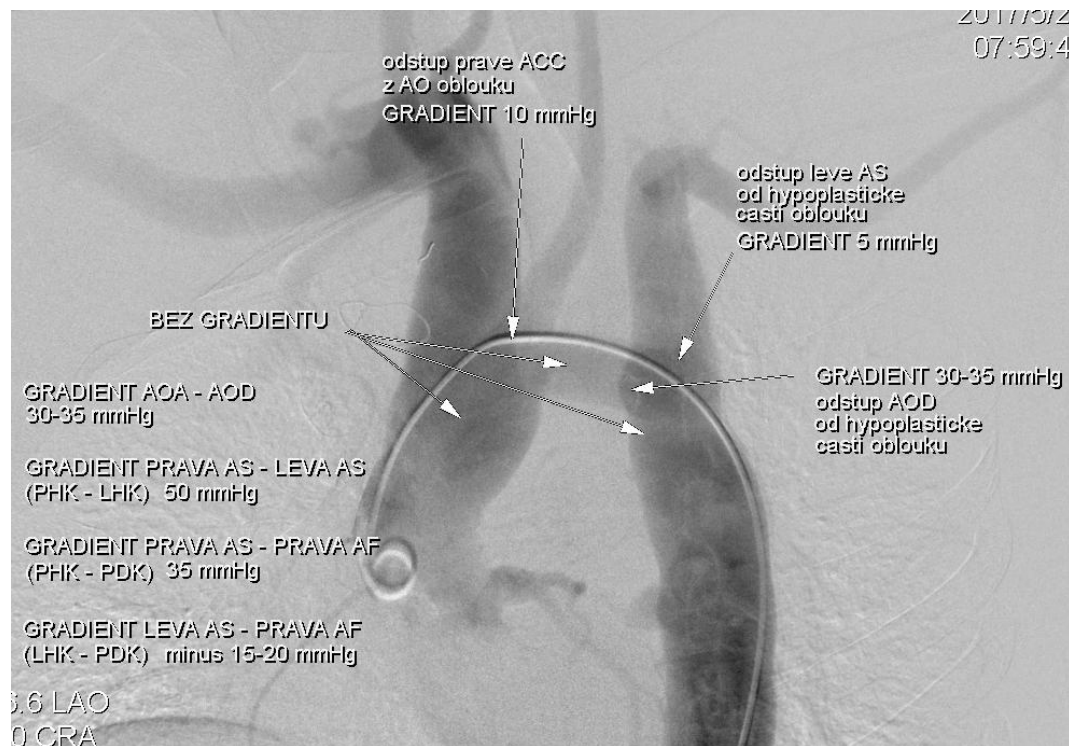
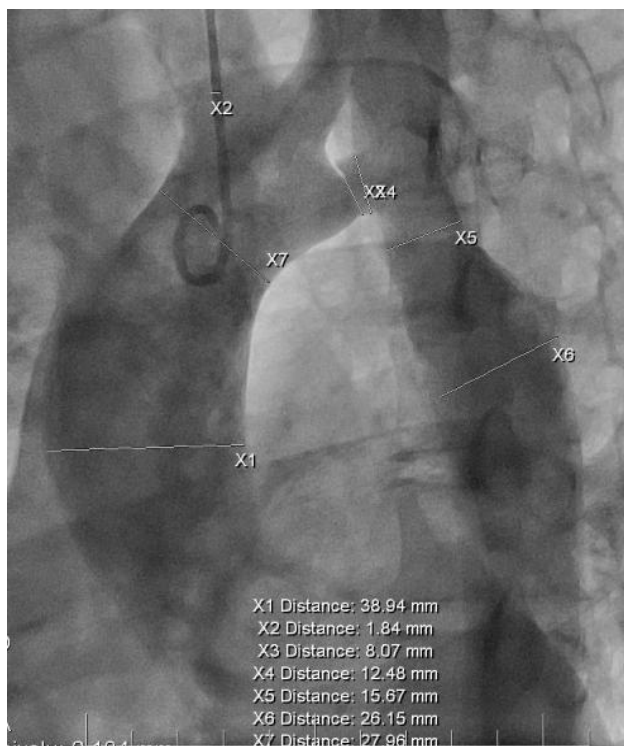
CT, MR

- významná CoA = zúžení $\geq 50\%$ oproti diametru descendentní aorty v úrovni bránice
- Hypoplazie aorty
- Anomálie tepen oblouku
- Přítomnost kolaterál

Katetrizace

- Zhodnocení morfologie a diametru aorty
- Měření gradientu v jednotlivých etážích aorty (hypoplazie oblouku, gradient PHK-LHK)

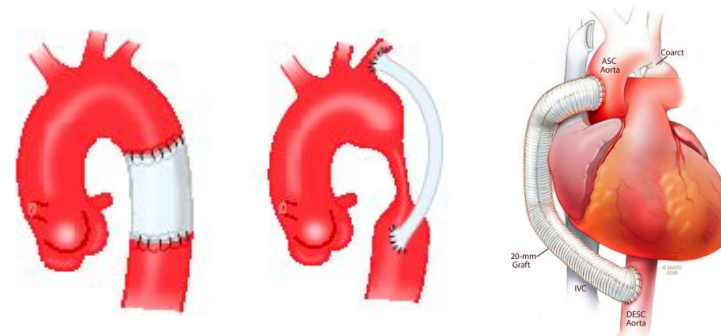
Indikace k reoperaci

Indications	Class ^a	Level ^b
All patients with a non-invasive pressure difference >20 mmHg between upper and lower limbs, regardless of symptoms but with upper limb hypertension (>140/90 mmHg in adults), pathological blood pressure response during exercise, or significant LVH should have intervention	I	C
Independent of the pressure gradient, hypertensive patients with ≥50% aortic narrowing relative to the aortic diameter at the diaphragm level (on CMR, CT, or invasive angiography) should be considered for intervention	IIa	C
Independent of the pressure gradient and presence of hypertension, patients with ≥50% aortic narrowing relative to the aortic diameter at the diaphragm level (on CMR, CT, or invasive angiography) may be considered for intervention	IIb	C

ESC Guidelines for GUCH 2010

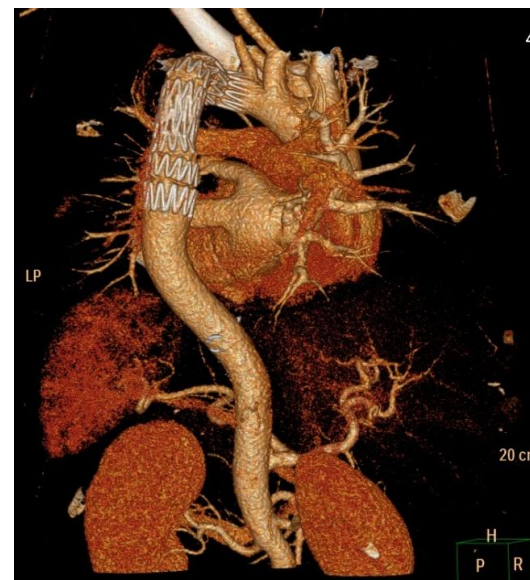
Rekoarktace – možnosti řešení

- Kardiochirurgicky

- Intervenčně – implantace stentgraftu

- Hybridní přístup (implantace stentgraftu + redirekce tepen aortálního oblouku)

Pseudoaneuryzma

- Zvětšení diametru aorty $> 150\%$ oproti rozměru aorty v úrovni bránice
- Prevalence 5 až 50% Bromberg BI et al JACC 1989
- Rizikový faktor = operace s použitím záplaty (Vossschulte, Waldhausen)
- Incidence roste s časem od operace
(medián - 28 let od primooperace - soubor CKTCH)

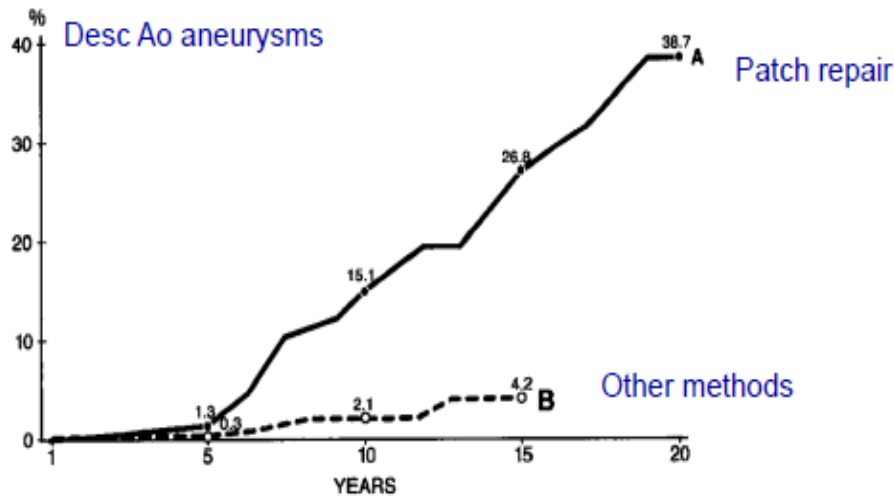

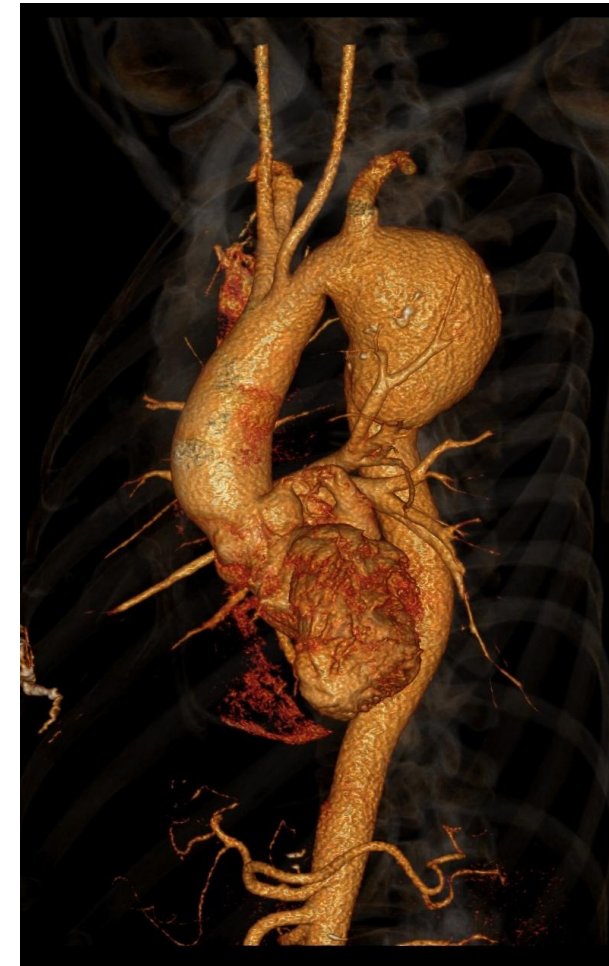
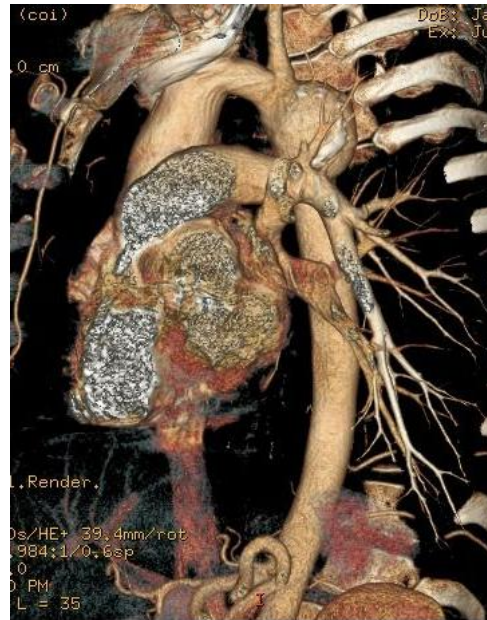
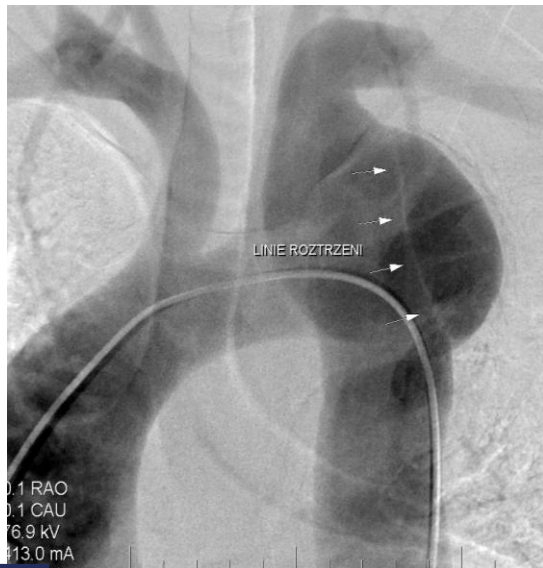
Fig 3. Actuarial curves of incidence of descending thoracic aortic aneurysms after different methods of coarctation repair: patch aortoplasty (A, n = 494) and other methods of repair (B, n = 397).

Von Kodolitsch et al. J Am Coll Cardiol 2002

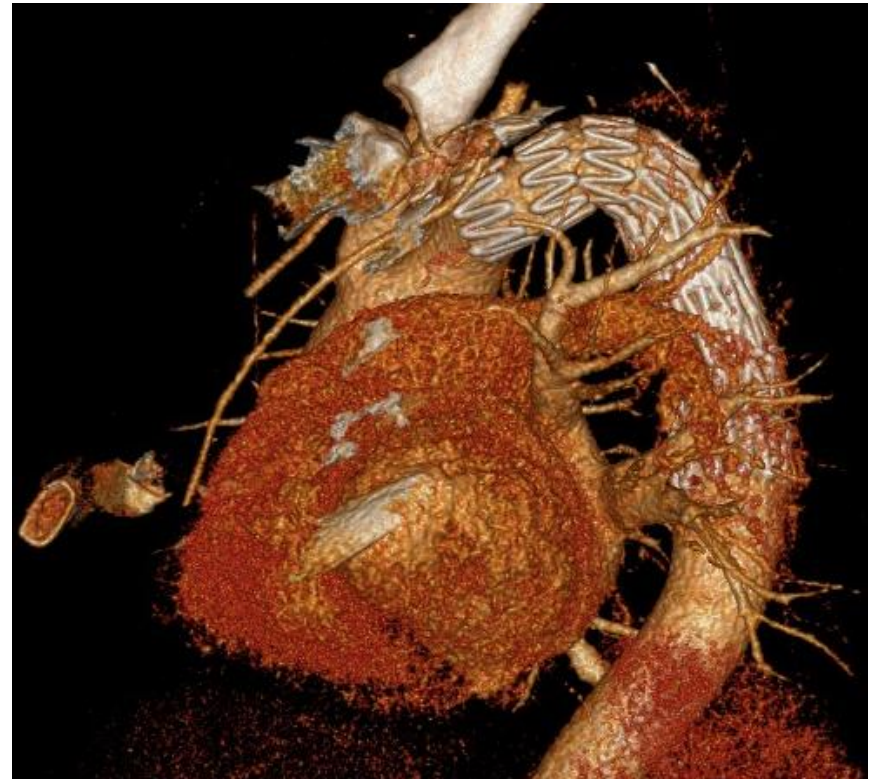
Pseudoaneuryzma

- Klinicky většinou němé x riziko ruptury !
- Hemoptýza (aortobronchiální píštěl)
- Chrapot
- Atypické thorakalgie
- Diagnostika : klinické vyš.+ RTG + CT/MR - senz. 97%
ECHO – senz. 71% Therrien et al JACC 2000

Pseudoaneuryzma – možnosti řešení

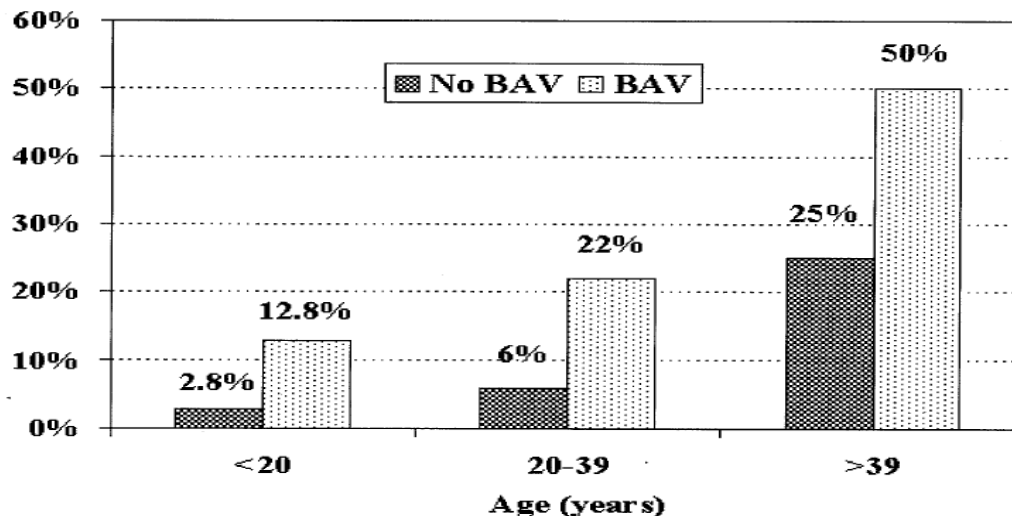
- Kardiochirurgicky - resekce a náhrada protézou
- Implantace stentgraftu
- Hybridní přístup bez ECC (implantace stentgraftu + redirekce tepen oblouku)

Bikuspidní aortální chlopeň

- Až u 85% pacientů s CoA
- 2. nejčastější indikace k dalšímu kardiochirurgickému výkonu (AoS/AoR)
- Aneuryzma ascendentní aorty způsobeno méněcenností stěny (menší počet elastinových vláken, větší vzdálenost elast. lamel)
- **Prevalence aortálních komplikací až 50% u pacientů starších 39 let s BAV x 2,8% u pac. do 20 let bez BAV**
- Zvýšené riziko infekční endokarditidy

Figure 3. Prevalence of aortic wall complications in patients with coarctation of the aorta when these patients were classified according to age group and coexistence of the bicuspid aortic valve (BAV).

Oliver et al. JACC 2004

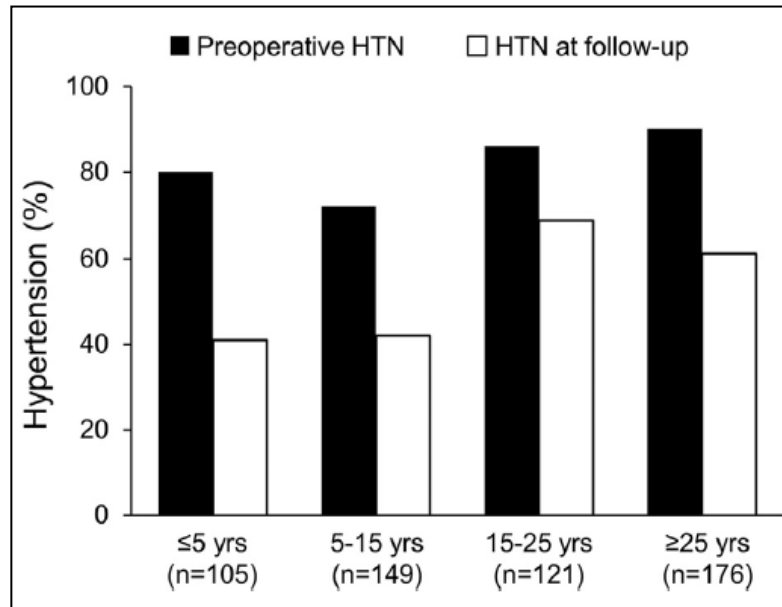
Hypertenze

- Až u 60% pac. po 25 letech od operace
- Přítomna i bez současné významné rekoarktace
- Multifaktoriální příčina

Brown et al JACC 2013

prekoarktačně zvýšená tuhost aortální stěny ,fragmentace elastických vláken
cystická medionekroza stěny
endoteliální dysfunkce,neschopnost vasodilatace, porucha senzitivity
baroreflexu , alterace RAAS

Niwa K et al Circul 2001

Brown et al JACC 2013

Pozátěžová hypertenze

- Přítomna i u normotoniků bez rekoarktace
- Incidence 25 až 55 %
- Rizikový faktor KV morbidity

- **Definice**

Neplatí jednotná cut-off hodnota

Nárůst systol.TK ≥ 30 mm Hg na každý 1W/kg zátěže

$$\begin{aligned} \text{Mean} \pm 2 \cdot \text{SD} &= 111.2 + 0.310 \cdot \text{Age (y)} \\ &+ 0.334 \cdot \text{Work rate (W)} \pm 2 \cdot 17.9 \end{aligned}$$

Levy D et al N engl J Med 1990

Hager A et al J of Thoracic and Cardiovasc Surgery 2007

Prevalence hypertenze

- COALA study (273 pac. 27 let od operace)
- 25% léčených hypertoniků
- 23% hypertenze diagnostikována TK Holterem
- 10% zátěžová hypertenze
- 42% normotoniků

Jen u 13% významná reCoA

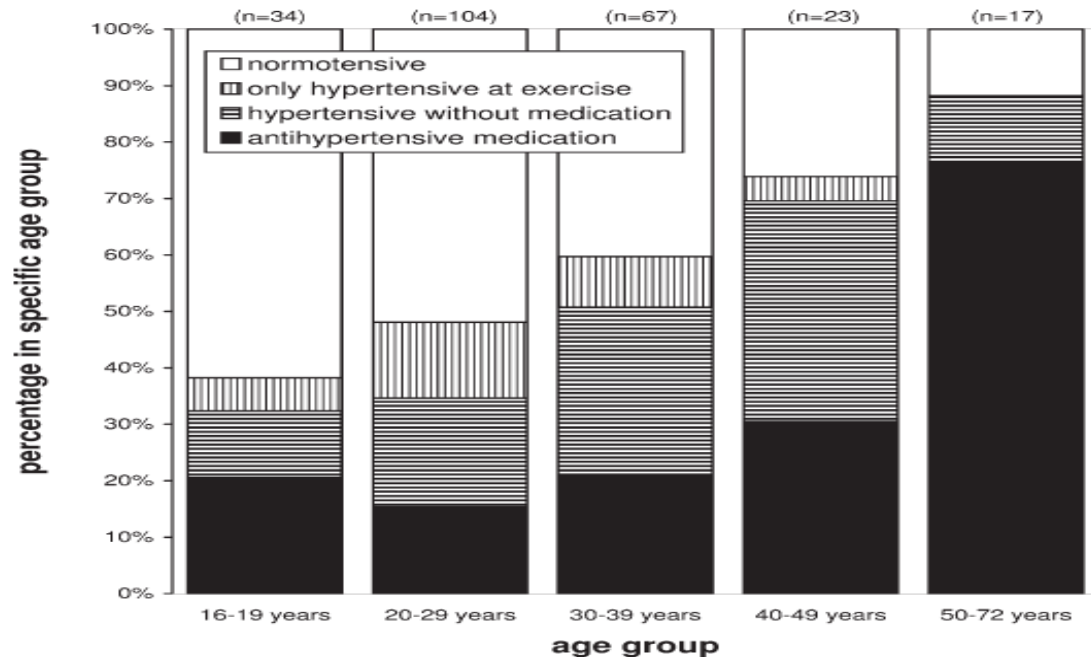
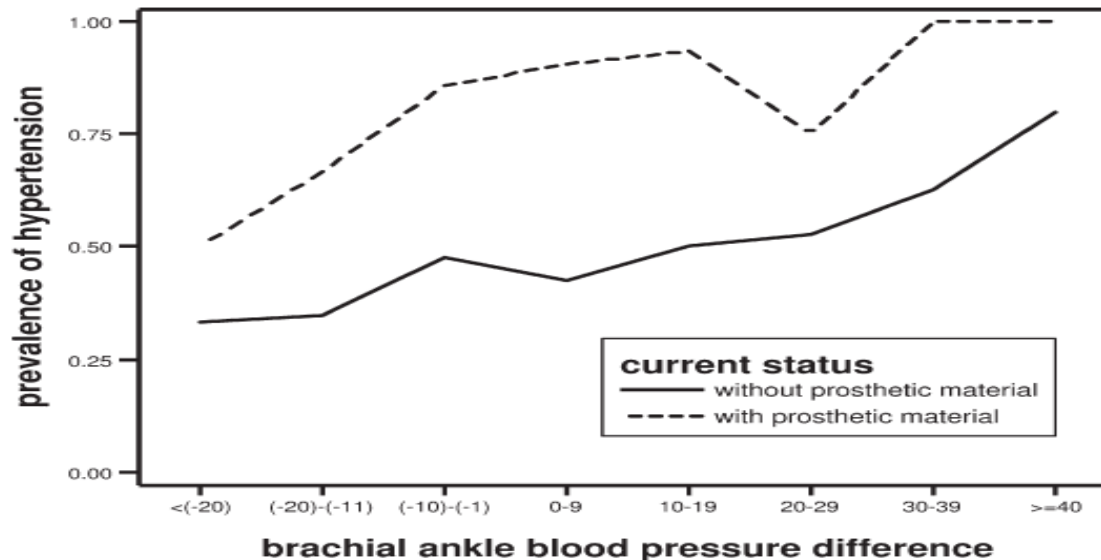

Figure 1. Prevalence of hypertension after coarctation repair.

Hager A et al J of Thorac and Cardiovasc Surgery 2007

Rizikové faktory hypertenze

- Operace v pozdějším věku (> 9 let)
- Přítomný protetický materiál či stent (změna charakteru pulsové vlny v přítomnosti nepoddajného materiálu)
- Gotický oblouk

Figure 2. Prevalence of hypertension (antihypertensive drugs, hypertension at ambulatory blood pressure measurement, or hypertension at exercise) according to use of prosthetic material to repair the coarctation and according to the noninvasively measured systolic brachial–ankle blood pressure difference.

Hager A et al –COALA study - J of Thorac and Cardiovasc Surgery 2007

Hypertenze - diagnostika

- Pravidelné provádění TK Holtera
- Tlak na LHK nevalidní (neměřitelný po op. dle Waldhausena)

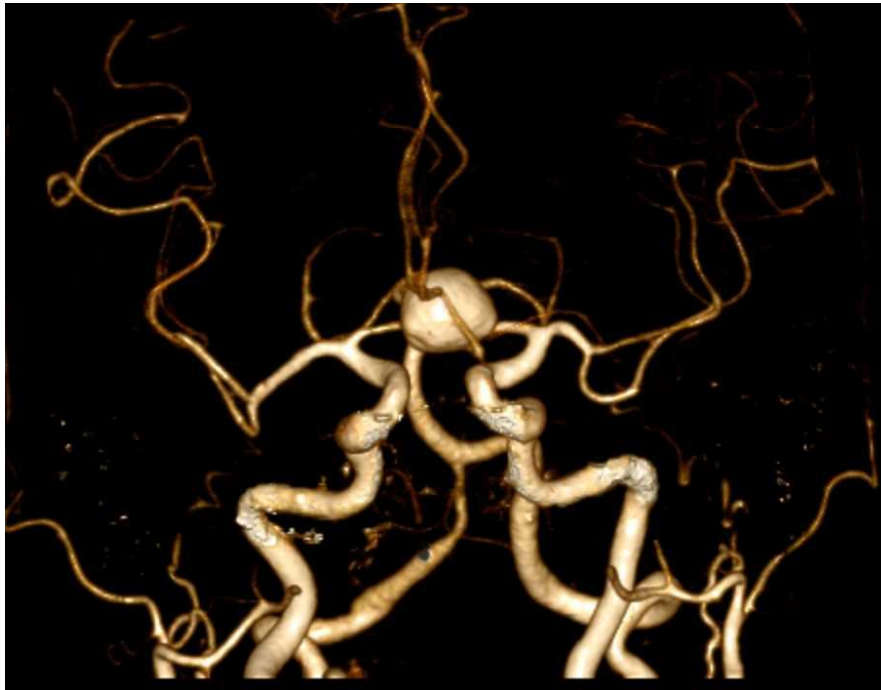
Vždy měřit TK na PHK

Cerebrovaskulární příhody

- Aneurysmata tepen Willisova okruhu
- Prevalence 3-5 % - 5x více než běžná populace
- Riziko CMP 5,6% - hemoragické, ischemické – akcelerovaná ateroskleróza
- MR mozku (symptomy, pozitivní RA)

Vonder Muhll IF et al. Canad J of Cardiol 2016

Seriwaza T et al Neurol Med Chir 1992

Příčiny úmrtí u pacientů po operaci CoA

- 571 pacientů po operaci CoA (Cohen M et al, Mayo Clinic)
- Median sledování 20 let
- 87 pozdních úmrtí (15,2 %)
- **Akcelerovaná ateroskleróza způsobující koronární příhody = nejčastější příčina úmrtí, průměrný věk 48 let**

TABLE 5. Causes of Death in Long-term Survivors*

Cause of death	<i>n</i>	<i>%</i>
Coronary artery disease	32	37
Sudden death	11	13
Heart failure	8	9
Cerebrovascular accident	6	7
Ruptured aortic aneurysm	6	7
Perioperative death after subsequent cardiovascular surgery	6	7
Other	18	20
Total	87	100

Cohen M et al Circulation 1989

Závěry

- Koarktace aorty vyžaduje doživotní sledování ve specializovaném centru s dostatkem zkušeností
- Použití kombinace klinických a zobrazovacích metod a jejich zhodnocení multidisciplinárním heart teamem vede k optimálnímu načasování reoperace či reintervence
- Centrum komplexní péče o vrozené srdeční vady v dospělosti Brno, které vzniklo spoluprací dvou subjektů - kardiologické kliniky FN Brno a Centra kardiovaskulární a transplantační chirurgie Brno, je jedním ze 3 Center v ČR, která poskytují vysoce specializovanou péči o nemocné s vrozenými srdečními vadami dospělosti

Centrum komplexní péče o VSV v dospělosti Brno

Děkuji za pozornost

